

Inkomststatistik – totalräknad 2008

HE0110 (HE0108)

Innehåll

SCBDOK 3.1	
<p>0 Administrativa uppgifter</p> <p>0.1 Ämnesområde 0.2 Statistikområde 0.3 SOS-klassificering 0.4 Statistikansvarig 0.5 Statistikproducent 0.6 Uppgiftsskyldighet 0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter 0.8 Gallringsföreskrifter 0.9 EU-reglering 0.10 Syfte och historik 0.11 Statistik användning 0.12 Uppläggning och genomförande 0.13 Internationell rapportering 0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar</p>	<p>1 Innehållsöversikt</p> <p>1.1 Observationsstorheter 1.2 Statistiska målstorheter 1.3 Utflöden: statistik och mikrodata 1.4 Dokumentation och metadata</p>
<p>2 Uppgiftsinsamling</p> <p>2.1 Ram och ramförfarande 2.2 Urvalsförfarande 2.3 Mätinstrument 2.4 Insamlingsförfarande 2.5 Databeredning</p>	<p>3 Statistisk bearbetning och redovisning</p> <p>3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler 3.2 Redovisningsförfaranden</p>
<p>4 Slutliga Observationsregister</p> <p>4.1 Produktionsversioner 4.2 Arkiveringsversioner 4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången</p>	

0 Administrativa uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Hushållens ekonomi

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Inkomster och inkomstfördelning

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Peter Öberg
Telefon: 019-17 67 85
Telefax: 019-17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Peter Öberg
Telefon: 019-17 67 85
Telefax: 019-17 70 82
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), vilket innebär att myndigheter ska lämna de uppgifter som behövs för framställning av statistiken. Enskilda individer lämnar inte uppgifter till den totalräknade inkomststatistiken. Statistiken baseras

på uppgifter från folkbokförings- och inkomstuppgifter från Skatteverket, Försäkringskassan och andra myndigheter.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Undersökningens material gallras inte utan långtidsarkiveras i enlighet med Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2007:64. I nuläget är årgångarna 1968-1997 av Inkomst- och taxeringsregistret långtidsarkiverade. Utöver dessa årgångar är också urvalsbaserade register för åren 1960-1966 långtidsarkiverade.

0.9 EU-reglering

Ingen tvingade EU-reglering finns för den totalräknade inkomststatistiken.

0.10 Syfte och historik

Statistiken avser att belysa inkomstfördelningen på individnivå. Statistiken är baserad på registeruppgifter från Skatteverket, Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens tjänstepensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Statistiken är kompletterad med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen, Företagsdatabasen och Taxeringsregistret. Av dessa uppgifter skapas Inkomst- och taxeringsregistret (IoT).

Statistiken omfattar variabler som sammanräknad förvärvsinkomst, inkomst av kapital, pensioner, olika typer av transfereringar och bidrag. Statistiken redovisas bland annat efter bakgrundsvariablerna kön, ålder, födelseland, län och kommun.

Eftersom undersökningen omfattar alla folkbokförda svenskar är den speciellt lämplig för studier av små befolkningsgrupper. Det finns därmed möjlighet till redovisning på mindre regionala områden som församlingar, postnummerområden och kommunalsområden.

Register över hela befolkningens inkomster finns i årgångsversioner från 1968 fram till idag. För åren 1960-1966 finns dessutom inkomstregister som är baserade på ett urval av befolkningen.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken har många olika användare inom skilda delar av samhället:

- Myndigheter, forskare, kommuner, företag och andra organisationer.
- Allmänhet och media använder statistiken för att få en översiktlig beskrivning av inkomstutvecklingen på individnivå.
- Andra statistikgrenar vid SCB använder Inkomst- och taxeringsregistret som underlag, exempelvis undersökningarna om Hushållens ekonomi (HEK) Hushållens utgifter (HUT) och Nationalräkenskaperna.

Användarna representeras bland annat av Användarrådet för välfärdsstatistik. I rådet ingår representanter från Finansdepartementet, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Boverket, Integrations- och jämställdhetsdepartementet, LO, Institutet för näringslivsforskning, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet och Institutet för social forskning (SOFI) vid Stockholms universitet.

0.12 Uppläggning och genomförande

De statistikvärden som presenteras är resultat av bearbetningar av uppgifter i Inkomst- och taxeringsregistret. Framställningen av Inkomst- och taxeringsregistret består av insamling och bearbetning av data från administrativa källor till ett slutligt observationsregister.

Registret innehåller uppgifter från Skatteverket (taxeringsuppgifter, kontrolluppgifter från arbetsgivare, kontrolluppgifter från pensions- och försäkringsutbetalare, kontrolluppgifter över räntor och utdelningar samt standardiserade räkenskapsutdrag), Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens tjänstepensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Registret kompletteras med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen.

Kontakter hålls med dataleverantörer inom SCB och externt. SCB och leverantörer informerar varandra om ämnesmässiga och tekniska förändringar mellan åren. Överenskommelser görs om vilka data som ska levereras samt när och hur det ska levereras.

SCB får tillgång till de olika materialen vid olika tidpunkter året efter inkomståret och påbörjar då framställningen av registret. Vid framställningen läggs de olika datamaterialen ihop, beräkningar görs och nya variabler skapas och läggs till. Ungefär ett år efter inkomståret är registret färdigt att användas.

Populationen i registret utgörs av under året skattskyldiga personer enligt skattelagstiftningen i Sverige. Från och med 1999 ingår även ett antal personer med av Skatteverket tilldelat samordningsnummer. Denna grupp utgörs av ej folkbokförda personer som betalar skatt i Sverige. Utöver dessa grupper ingår resterande folkbokförda personer den 31 december samt dödsbon.

Exempel på variabler som ingår i registret är sammanräknad förvärvsinkomst, inkomst av kapital, pension och sjuk- eller aktivitetsersättning, inkomst av tjänst, inkomst av näringsverksamhet, taxerad förvärvsinkomst, beskattningsbar förvärvsinkomst, privat pensionssparande, samt alla skatter och skattereduktioner som ingår i slutlig skatt.

I februari cirka 1 år och två månader efter inkomståret sker publicering av inkomststatistiken.

0.13 Internationell rapportering

Det sker ingen internationell rapportering från den totalräknade inkomststatistiken.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Statistikprodukten Inkomststatistik - totalräknad slås från och med årsskiftet 2010/2011 administrativt ihop med produkterna Kapitalvinster och kapitalförluster samt Skatter och taxerade inkomster. Det innebär att publicering och dokumentation av den slutliga totalräknade inkomststatistiken avseende inkomståret 2009 kommer att samordnas med den nya produkten Inkomster och skatter (som får produktkod HE0110).

1 Översikt

De statistikvärden som presenteras är resultat av bearbetningar av Inkomst- och taxeringsregistret. Framställningen av Inkomst- och taxeringsregistret består av insamling och bearbetning av data från administrativa källor till ett slutligt observationsregister.

1.1 Observationsstorheter

Målpopulationen för inkomststatistiken utgörs av de personer som enligt gällande lagar och förordningar ska vara folkbokförda i Sverige. Rampopulationen (som mäts) är de personer som faktiskt är folkbokförda. Se avsnitt 2.1 för problematiken med över- och undertäckning i folkbokföringen.

I redovisningen av statistiken används två typer av befolkningsindelningar:

- A. Den folkbokförda befolkningen den 31 december
- B. Helårsbefolkningen: personer som var folkbokförda vid såväl årets början som årets slut och som tillhörde en familj med disponibel inkomst skild från noll kronor.

1.2 Statistiska målstorheter

Redovisade variabler:

- sammanräknad förvärvsinkomst
- nettoinkomst
- pension
- sjuk- och aktivitetsersättning

Redovisade mått:

- totalsummor
- antal personer
- medelvärden
- medianvärden
- deciler och percentiler (P10 och P90)
- Gini-koefficient

Redovisningsgrupper:

- kön
- ålder
- region (län/kommun)
- inkomstklasser
- födelseland och vistelsetid i Sverige

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistik: Statistiken sprids i form av pressmeddelande och tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se. Statistiken är också inlagd i Statistikdatabasen på webbplatsen, där tabelluttag kan

göras på riks-, läns- och kommunnivå. Statistiken sprids även i form av tabeller i *Statistisk årsbok för Sverige*. Tabeller på läns-, kommun- och kommundelsnivå kan beställas genom statistikpaketet INKOPAK. Statistiken redovisas huvudsakligen som tabeller.

Mikrodata: Registerbearbetningarna utmynnar i ett slutligt observationsregister med uppgifter för varje individ. Slutregistret lagras dels som SQL-tabeller, dels som SAS-filer.

1.4 Dokumentation och metadata

Utöver denna dokumentation (*Dokumentation av statistiken*) finns också dokumentationen *Beskrivning av statistiken* på SCB:s webbplats, www.scb.se. Där finns också *Dokumentation av mikrodata*. Utöver nämnda dokumentationer finns en variabeldokumentation där variablernas innehåll beskrivs. Denna kan erhållas efter förfrågan.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Inkomst- och taxeringsregistret omfattar alla personer som varit folkbokförda i Sverige någon gång under året plus övriga skattskyldiga personer och dödsbon. I statistiken redovisas två olika populationer: dels de personer som var folkbokförda den 31 december 2008, dels personer som var folkbokförda vid såväl årets början som årets slut samt tillhörde en familj med disponibel inkomst skild från noll kronor.

Undertäckning:

Brister i rapporteringen av födselar och invandring resulterar i undertäckning i befolkningsstatistiken och då även i inkomststatistiken.

Övertäckning:

Utvandring förorsakar ibland övertäckning eftersom utflyttning inte alltid anmäls. Studier tyder på att det kan antas vara mellan 35 000 – 60 000 personer som inte längre bor i landet och därmed inte längre ska vara folkbokförda. Detta är förmodligen den allvarligaste kvalitetsbristen i såväl folkbokföringen som i Registret över totalbefolkningen (RTB).

2.2 Urvalsförfarande

Inkomststatistiken är en totalundersökning. Inget urval görs..

2.3 Mätinstrument

De statistikvärden som presenteras är resultat av bearbetningar av Inkomst- och taxeringsregistret. Framställningen av Inkomst- och taxeringsregistret består av insamling och bearbetning av data från administrativa källor till ett slutligt observationsregister.

Registret innehåller uppgifter från Skatteverket (taxeringsuppgifter, kontrolluppgifter från arbetsgivare, kontrolluppgifter från pensions- och försäkringsutbetalare, kontrolluppgifter över räntor och utdelningar samt standardiserade räkenskapsutdrag), Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens tjänstepensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Registret kompletteras med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen.

2.4 Insamlingsförfarande

Den totalräknade inkomststatistiken baseras på olika administrativa registerdata. Den ursprungliga databildningen sker hos andra myndigheter (se avsnitt 2.3) än SCB. Definitioner av objekt och variabler är i första hand avpassade för administrativa ändamål. Varje myndighet gör kontroller, rättelser och andra bearbetningar som passar för deras administrativa syften. När en myndighet

levererar data till SCB görs i vissa fall ytterligare selektioner och bearbetningar för att tillfredsställa SCB:s önskemål.

Förutom data från externa uppgiftslämnare används data från följande register som framställs av SCB: *Registret över totalbefolkningen* (grundläggande demografiska uppgifter som folkbokföringsort, civilstånd, födelseland etc.), *Registret över befolkningens utbildning* (uppgifter om utbildningsnivå- och inriktning) och *Företagsdatabasen* (uppgifter om näringsidkare).

SCB får tillgång till de olika materialen vid olika tidpunkter året efter inkomståret och påbörjar då framställningen av registret. Vid framställningen läggs de olika datamaterialen ihop, beräkningar görs och nya variabler skapas och läggs till. Ungefär ett år efter inkomståret är Inkomst- och taxeringsregistret färdigt att användas.

Kontakter hålls med dataleverantörer inom SCB och externt. SCB och leverantörer informerar varandra om ämnesmässiga och tekniska förändringar mellan åren. Överenskommelser görs om vilka data som ska levereras samt när och hur det ska levereras.

2.5 Databeredning

I databeredningen ingår framställningen av Inkomst- och taxeringsregistret (IoT), som består av insamling och bearbetning av data från de administrativa källor som nämns ovan till ett slutligt observationsregister. Vid bearbetningen skapas ett antal nya variabler.

När förändringar i indata har skett jämfört med föregående år ändras programmeringen, som görs i SAS. Programmen testkörs i testmiljön (testfiler och preliminärt materiel från Skatteverket) för att så få störningar som möjligt ska uppstå vid slutkörningen. Under produktionsprocessen loggas körningarna och processdata tas fram och jämförs med föregående år. Analyser som innehåller olika statistiska mått tas fram och även de jämförs med motsvarande uppgifter från föregående år. En inkomst- och skatteberäkning görs för de personer som har inkomster enligt kontrolluppgifterna men inte färdigdeklarerat. De variabler som berörs av beräkningarna är de som kommer från deklaramaterialet.

När Inkomst- och taxeringsregistret är skapat görs olika kontroller i form av makrogranskning av totalsummor, medelvärden, min- och maxvärden samt antal personer med värde. Jämförelser görs också med föregående års värden för att kontrollera rimligheten utifrån inkomstårets förändringar i skattelagstiftningen och annat. När material tas fram för publicering sker kontroller av värden för olika redovisningsgrupper, däribland för kommuner. När kontrollerna uppdagar orimligheter på individnivå ändras detta i registret men omfattningen av detta är endast rättningar för någon enstaka person per årgång.

Inkomst- och taxeringsregistret avser inkomståret t men SCB får de olika datamaterialen år $t+1$. Personer kan ha bytt personnummer vilket gör att de kan ha en senare aktualitet än år t i datamaterialen. Därför görs en tillbakaskrivning av personnummer till aktuellt år.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

För de personer som inte har gjort en inkomstdeklaration men som har en förvärvsinkomst enligt kontrolluppgifter härleds efterfrågade uppgifter. Inkomsttagarens regionala placering bestäms av folkbokföringen per den 1 januari året efter det aktuella inkomståret.

3.2 Redovisningsförfaranden

Statistiken sprids i form av pressmeddelande och tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se. Statistiken är också inlagd i Statistikdatabasen på webbplatsen, där tabelluttag kan göras på riks-, läns- och kommunnivå. Statistiken sprids även i form av tabeller i *Statistisk årsbok för Sverige*. Tabeller på läns-, kommun- och kommunalnivå kan beställas genom statistikpaketet INKOPAK.

Statistiken redovisas huvudsakligen som tabeller.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

Statistiken för den totalräknade inkomststatistiken tas fram från mikrodataregistret ”Inkomst och Taxering - Skattskyldiga, folkbokförda samt dödsbon”. Detaljerad information om registret finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)* som finns att tillgå på SCB:s webbplats intill publicerad statistik.

4.2 Arkiveringsversioner

Årgångar 1968-1997 av det totalräknade Inkomst- och taxeringsregistret är långtidsarkiverade hos Riksarkivet. Utöver dessa årgångar är också urvalsbaserade register för åren 1960-1966 långtidsarkiverade.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Inga specifika erfarenheter från denna undersökningsomgång har framkommit.